Тендерний «фенікс»: як донецький бізнесмен Олександр Ширина обходить бан АМКУ через нові фірми

04 червня 2026 р., 13:21 445 0

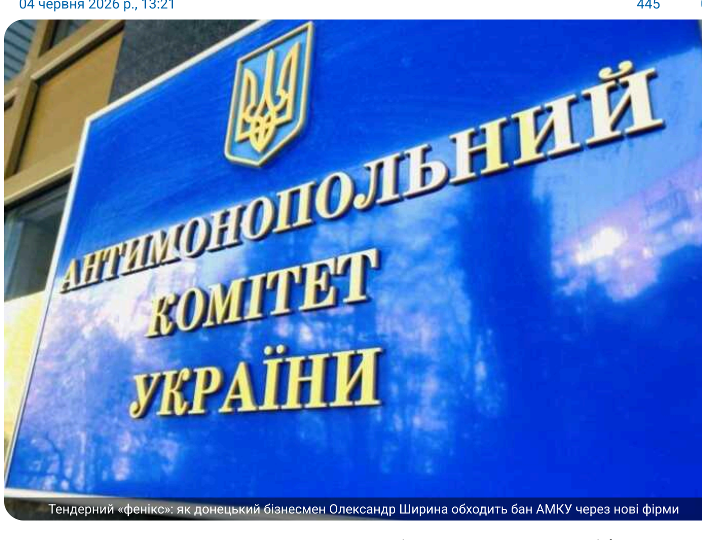

Тендерний «фенікс»: як донецький бізнесмен Олександр Ширина обходить бан АМКУ через нові фірми

Потрапляння до чорного списку АМКУ, низка кримінальних справ та численні борги перед держструктурами не завадили винахідливому бізнесмену з Донецька Олександру Ширині обвести державу навколо пальця. Він просто зареєстрував нову фірму й вже виграє свіжі тендери, причому в тих самих бюджетних установах, з якими одночасно судиться.

"Телеграф" розповідає, як державна система антиконкурентних запобіжників зламалася об зухвалого бізнесмена та його "спеціальні" компанії — ТОВ "Спецторг Трейд", ТОВ "Спецтрейд Україна" та ТОВ "Спецтрейд Імпекс".

Чорний список АМКУ: як має працювати закон

Щоб захистити державні гроші від тотального деривану під час тендерів, в Україні створили спеціальний запобіжник. Якщо є натяки, що компанії намагаються домовитися між собою та штучно завищити ціни, Антимонопольний комітет України (АМКУ) влаштовує перевірку. Коли змову доводять, фірму-порушницю карають штрафом і одночасно жорстким баном. За законом, такий бізнес на три роки втрачає право брати участь у державних закупівлях.

На практиці цей захист працює дуже просто. Кожен замовник у державній структурі з початком торгів зобов'язаний заглянути у так званий чорний список АМКУ. Для цього достатньо зайти в офіційний реєстр порушників антимонопольного законодавства та вбити у пошук назву чи код підприємства, що подається на тендер.

Якщо навпроти фірми стоїть позначка про порушення пункту 4 частини другої статті 6 (спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів), пункту 1 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції" (антиконкурентні узгоджені дії) — шлях до державних грошей для неї закрито. Державний замовник, який оголосив торги, за законом просто зобов'язаний виставити такого учасника за двері та відхилити його пропозицію.

> **Стаття 17.** Підстави для відмови в участі у процедурі закупівлі
>
> 1. Замовник приймає рішення про відмову учаснику в участі у процедурі закупівлі та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію учасника або відмовити в участі у переговорній процедурі закупівлі (крім випадків, зазначених у пунктах 2, 4, 5 частини другої статті 40 цього Закону) в разі, якщо:
>
> 1) замовник має незаперечні докази того, що учасник процедури закупівлі пропонує, дає або погоджується дати прямо чи опосередковано будь-якій службовій (посадовій) особі замовника, іншого державного органу винагороду в будь-якій формі (пропозиція щодо найму на роботу, цінна річ, послуга тощо) з метою вплинути на прийняття рішення щодо визначення переможця процедури закупівлі або застосування замовником певної процедури закупівлі;
>
> 2) відомості про юридичну особу, яка є учасником процедури закупівлі, внесено до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
>
> 3) службову (посадову) особу учасника процедури закупівлі, яку уповноважено учасником представляти його інтереси під час проведення процедури закупівлі, фізичну особу, яка є учасником, було притягнуто згідно із законом до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією;
>
> 4) суб'єкт господарювання (учасник) протягом останніх трьох років притягувався до відповідальності за порушення, передбачене пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів тендерів;

Підстави для відмови в участі у процедурі закупівлі. Стаття 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції"

Сім справ за змову: як заробляв "рецидивіст" державних закупівель

Ось, наприклад, що показує пошук у чорному списку АМКУ щодо компанії ТОВ "Спецторг Трейд".

Дата рішення: З | По
№ рішення у справі: № рішення у справі
Ідентифікаційний код / РНОКПП / серія та номер паспорта: 40465034
Організаційно правова форма та найменування суб'єкта господарювання, який вчинив порушення
Знайти

Дата рішення	№ рішення у справі	Найменування органу Комітету, який прийняв рішення	Суб'єкт господарювання, який вчинив порушення	Ідентифікаційний код	Адреса місцезнаходження	Інші відомості
30.04.2026	63/52-р/к	Адмінколегія Західного МТВ	ТОВ "СПЕЦТОРГ ТРЕЙД"	40465034		
07.04.2026	63/34-р/к	Адмінколегія Західного МТВ	ТОВ "СПЕЦТОРГ ТРЕЙД"	40465034		
23.12.2025	37-р/тк	ТАК АМКУ	ТОВ «СПЕЦТОРГ ТРЕЙД»	40465034		
31.10.2025	63/231-р/к	Адмінколегія Західного МТВ	ТОВ "СПЕЦТОРГ ТРЕЙД"	40465034		
31.10.2025	63/236-р/к	Адмінколегія Західного МТВ	ТОВ "СПЕЦТОРГ ТРЕЙД"	40465034		
30.06.2025	63/139 -р/к	Адмінколегія Західного МТВ	ТОВ "СПЕЦТОРГ ТРЕЙД"	40465034		
28.11.2024	63/187-р/к	Адмінколегія Західного МТВ	ТОВ "СПЕЦТОРГ ТРЕЙД	40465034		

Що показує пошук щодо компанії ТОВ "Спецторг Трейд"

Як бачимо, перше рішення щодо неї антимонопольники винесли ще у листопаді 2024 року. Загалом же по цій фірмі державний орган ухвалив рішення у семи окремих справах. І в кожній вердикт один і той самий: підприємство впіймали на порушенні антиконкурентного законодавства.

Візьмемо одну з останніх справ — ¹ 63/34-р/к, рішення за якою колегія АМКУ винесла буквально півтора місяця тому, 7 квітня 2026 року. Воно стосувалосятендеру "Укрпошти" на закупівлю літніх футболок з очікуваною вартістю понад 9,3 мільйона гривень.

ТОВ "Спецторг Трейд" подалося на торги разом із ТОВ "Компанія Текстиль Груп". Вони мали б конкурувати між собою. Проте АМКУ вирахував, що "суперники" діяли узгоджено:

- Спільний інтернет-доступ: обидві фірми входили в аукціон Prozorro з однієї IP-адреси.
- Один комп'ютер: метадані документів показали, що файли для обох компаній редагував один і той самий користувач на ім'я Boris.
- Спільні поштарі: компанії уповноважили тих самих людей для відправки документів через "Нову Пошту". Серед них був і сам керівник "Спецторг Трейду".

У підсумку "Спецторг Трейд" виграв цей тендер. Але АМКУ довів махінацію, оштрафував компанію на 68 тис. грн та визнав вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Аналогічні порушення АМКУ виявив і в інших справах, що стосуються ТОВ "Спецторг Трейд":

- Справа ¹ 63/187-р/к — закупівля спецодягу для ДП "Добропіллявугілля-Видобуток", змова з ТОВ "Засоби промислового захисту". Сума закупівлі – 4,4 млн грн.
- Справа ¹ 63/139-р/к — закупівля спецодягу для КНП "Обласний клінічний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Івано-Франківської обласної ради", змова з ТОВ "Компанія Текстиль Груп". Сума закупівлі – 1,2 млн грн.
- Справа ¹ 63/236-р/к — закупівля спецодягу для КП "Київський метрополітен", ТОВ "Оператор газотранспортної системи України", КП "Маріупольське ВУВКГ", Виконкому Фастівської міськради та ДП "Добропіллявугілля-видобуток", змова з ТОВ "Засоби промислового захисту". Загальна сума узгоджених тендерів – 18,7 млн грн.
- Справа ¹ 63/231-р/к — закупівля спецодягу для ДП "Ліси України" та АТ "Укргазвидобування", змова з ТОВ "Компанія Текстиль Груп". Ціна закупівлі – 7,1 млн грн.
- Справа ¹ 37-р/тк — закупівля спецодягу для АТ "Укргазвидобування", змова з ТОВ "Компанія Текстиль Груп" та ТОВ "Бест-Текст". Сума тендеру – 26,1 млн грн.

Ще по одній, останній справі ¹ ¹ 63/52-р/к рішення також вже ухвалено, але поки не опубліковано на сайті АМКУ.

Загалом за ці порушення, кожне з яких датується 2024 роком, ТОВ "Спецторг Трейд" виписали штрафів на понад 4 мільйони гривень. Після першого ж рішення у листопаді 2024 року компанії було заблоковано участь у тендерах.

Зауважимо, що, схоже, антимонопольники вирішили повністю розкрутити весь ланцюжок "лівих" тендерів компанії. І оскільки збір доказів та перевірка вимагають тривалого часу, офіційні вердикти щодо порушень дворічної давнини з'являлися поступово.

Трюк із "перевдяганням": Олександр Ширина "хакнув" систему АМКУ

Увесь час, поки Антимонопольний комітет штампував рішення проти ТОВ "Спецторг Трейд", одноосібним власником компанії значився Ширина Олександр Володимирович із Донецька. Цікаво, що буквально в процесі підготовки цього матеріалу — 26 травня 2026 року — бенефіціар фірми раптово змінився на киянина Володимира Сивка. Проте ховати кінці у воду вже пізно.

Перевіряючи дані донецького засновника, "Телеграф" виявив, що хитрий бізнесмен знайшов спосіб легко "хакнути" державні запобіжники АМКУ. У жовтні 2025 року, коли стара компанія вже тонула у розслідуваннях, Олександр Ширина зареєстрував нову фірму, з назвою, немов під копірку — ТОВ "СПЕЦТРЕЙД ІМПЕКС".

Повне найменування юридичної особи (актуально на 28.05.2026)	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СПЕЦТРЕЙД ІМПЕКС"
Скорочена назва	ТОВ "СПЕЦТРЕЙД ІМПЕКС"
Статус юридичної особи (актуально на 28.05.2026)	Зареєстровано
Статус з ЄДР	Зареєстровано
Код ЄДРПОУ	46021152
Дата реєстрації	23.10.2025 (7 місяців)

У жовтні 2025 року було засновано ТОВ "СПЕЦТРЕЙД ІМПЕКС"

Яким же було наше здивування, коли виявилося, що ця компанія-"новачок" за якісь 7 місяців свого існування вже встигла натендерити у держави на 18,5 мільйона гривень.

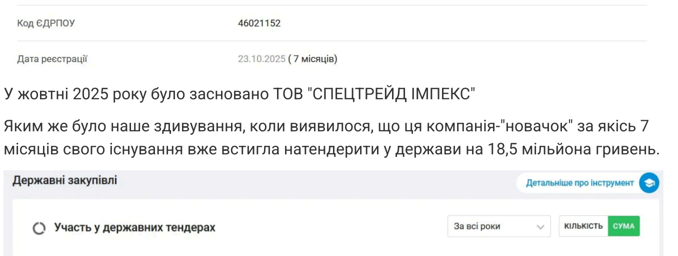

ТОВ "СПЕЦТРЕЙД ІМПЕКС" вже виграло державних тендерів на 18,5 мільйона гривень

Характерно, що нова компанія без жодного сорому подається на ті самі тендери, де раніше заробляла її заплямована попередниця. Наприклад, понад 11 мільйонів гривень свіжій фірмі Ширини без проблем віддала "Укрзалізниця" (за тендер від "УЗ" відповідав Олексій Чорний).

Схема "клонування" компаній Олександра Ширини

У цій ситуації вражає абсолютний парадокс: прямо зараз "Укрзалізниця" жорстко судиться зі старою фірмою Ширини, вимагаючи стягнути штраф за… неналежне виконання ТОВ "Спецторг Трейд" договірних зобов'язань по тендеру 2024 року (відповідальна Світлана Шеремета). І тут же віддає іншій фірмі донецького бізнесмена мільйони. Цікаво, сподіваючись на що? На те, що цього разу "пронесе"?

І "Укрзалізниця", схоже, не єдина, хто після тендерів має претензії до компанії "Спецторг Трейд". За даними аналітичної системи YouControl, у державному реєстрі боржників наразі "висить" купа незакритих виконавчих проваджень, за якими забанена компанія боргує кошти. І це досить імениті державні установи — ДП "Добропіллявугілля-Видобуток", ТОВ "Оператор ГТС України", КП "Київський Метрополітен", не кажучи вже про несплачені штрафи АМКУ.

Які компанії продовжують співпрацювати з фірмою Олександра Ширини та кому його ТОВ вже завинило. Інфографіка "Телеграфу"

А в цей час третя "офіційна" фірма Ширини — "СПЕЦТРЕЙД УКРАЇНА" — також продовжує гребти державні гроші лопатою, вигравачи один за одним тендери. Тільки цього року державні установи їй заплатили 53 мільйони гривень, а в минулому – взагалі 200 мільйонів.

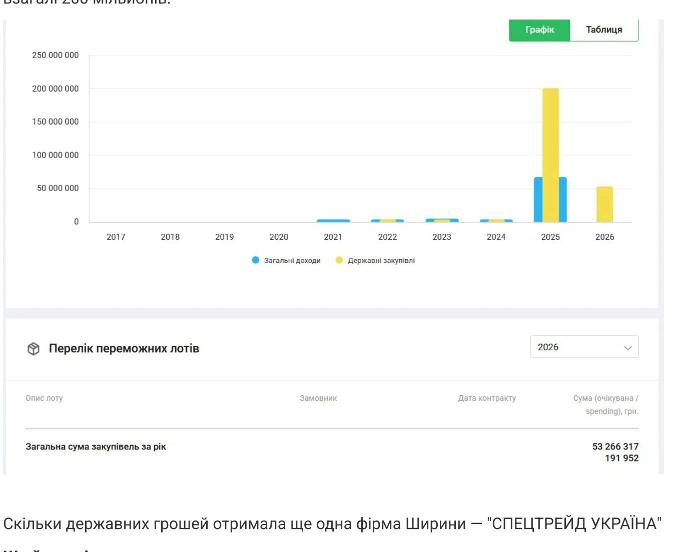

Скільки державних грошей отримала ще одна фірма Ширини — "СПЕЦТРЕЙД УКРАЇНА"

Ще й кримінал

Та, як виявилося, тендерні махінації, які відловив АМКУ, далеко не найгірше в історії Олександра Ширини та його компаній. "Телеграф" з'ясував, що наразі стосовно фірм бізнесмена відкрито цілу низку кримінальних проваджень.

Наприклад, провадження ¹42026100000000043 відкрито за фактами постачання неякісного спецодягу. До речі, того самого, що був призначений "Укрзалізниці".

У провадженні ¹42024102060000115 мова про ймовірну підробку експертних висновків щодо товарів, які постачалися АТ "Укргазвидобування", а також про можливе "стимулювання" відповідальних осіб державної компанії з метою отримання перемоги у тендерах.

Павутиння змовників та безсилий закон

Насправді три згадані фірми, безпосередньо записані на Олександра Ширину, — це лише верхівка айсберга. Схоже, що у тіні державних закупівель діє ціле павутиння компаній, залучених до масштабних тендерних махінацій.

Річ у тому, що до "офіційного" пулу донецького бізнесмена варто сміливо додати всіх його партнерів по чорному списку АМКУ:

- ТОВ "Компанія Текстиль Груп",
- ТОВ "Засоби промислового захисту",
- ТОВ "Бест-Текст".

Спільні фізичні та IP-адреси, однакові поштові кур'єри та підготовка документів на одному комп'ютері доводять, що це не випадковий збіг. Перед нами чітко продумана система зламу державних тендерів.

Ця історія демонструє абсолютне та ганебне безсилля держави перед махінаторами. Бо виходить — навіщо потрібні місяці чи навіть роки розслідувань АМКУ, чорні списки та кримінальні провадження, якщо вони не працюють? Сьогодні державна система захисту виглядає як діряве сито. Ділок просто змінює чи додає одне слово у назві компанії та продовжує "грабувати" бюджет під новим ім'ям.

Найбільш цинічно у цій ситуації поводяться самі державні замовники на кшталт "Укрзалізниці" на чолі з її керівником Олександром Перцовським. Вони роками судяться з порушником через неякісний одяг, але одночасно виписують мільйонні чеки його новому офіційному клону. І це при тому, що в "УЗ" діє цілий Антикорупційний офіс (очолює Юлія Азаріна).

Поки державні органи заплющують очі на очевидні схеми, мільярди гривень платників податків продовжують стікатися до кишень тендерних комбінаторів. Якщо держава негайно не закриє цю юридичну дірку із клонуванням фірм, будь-яка боротьба з обманами на закупівлях залишатиметься просто фікцією на папері.

Антон Бабич
РЕДАКТОР
Координує роботу редакції та відповідає за оперативність публікацій. Раніше працював у провідних українських виданнях та на телеканалах.

СТОРІНКА ДЛЯ ДРУКУ

Теги: Азаріна Юлія | ТОВ Бест-Текст | ТОВ Засоби промислового захисту | ТОВ Компанія Текстиль Груп | Шеремета Світлана | Чорний Олексій | Сивко Володимир | Ширина Олександр | ТОВ Спецтрейд Імпекс | ТОВ Спецтрейд Україна | ТОВ Спецторг Трейд | Окуповані території | Перцовський Олександр | ДП Добропіллявугілля-Видобуток | Перцовский Александр | Донецьк | Оператор ГТС України | Відмивання коштів | АМКУ | Антимонопольний комітет України | Київський метрополітен | Тендеры | Тендери | Корупція

Читайте по темі:

- Намагався за 100 тисяч відкупити ексголову банку «Альянс» від НАБУ: суд визнав винним експартнера юркомпанії «Міллер» Олексія Носова
- «Бл*дь, клоуни»: у Керчі зняли на відео військовий бензовоз РФ, замаскований дерев'яними дошками
- Суд зобов'язав поліцію розслідувати закупівлю електромобіля комунальним підприємством у Хмельницькому
- Мінус міст і 50 вантажівок окупантів: у ЗСУ показали кадри епічних нічних прильотів дронів по росіянах
- 10% з кожного договору: НАБУ викрило мільйонну схему «відкатів» на ремонтах доріг у Полтаві
- Протирадіаційне підземне укриття за 178 мільйонів: у Конотопі замовили масштабне будівництво для ліцею
- Наживалися на теплі для військових: на Львівщині викрили схему привласнення мільйона гривень у військовій частині
- Оборонні контракти на 1,8 мільярда: ДБР оголосило нові підозри у справі, де фігурують Гринкевичі
- «Фунт» для окупанта: як безробітний Сергій Саприкін із боргом у 2000 гривень став «власником» мільйонної фабрики Дмитра Коваленка
- «Зелене світло» для обраних: керівництво митного поста «Стрий» звинувачують у покриванні дешевого імпорту

Коментарі:

comments powered by Disqus

ВАЖЛИВІ НОВИНИ

БІЗНЕСМЕНИ
«Інвестняні» для «Саші Сєдого»: як Олександр Свіщов та чиновники розпиляли 250 мільйонів на проєкті Kingspan

КОРУПЦІЯ
Корупційний «шлагбаум» Кучеренка: як нардеп став інструментом енергетичної мафії та «відбілював» фігурантів справи «Мідас»

КОРУПЦІЯ
Майно на $400 тисяч для родини заступниці міністра: як Людмила Кравченко «заробляє» руками пенсіонерки-матері

ОСТАННІ НОВИНИ

- 12.06.2026, 15:30 • Події — В Іспанії продавця лотереї засудили до 3,5 років в'язниці за приховування виграшу в 4,7 мільйона євро
- 12.06.2026, 15:27 • Війна — До 300 тисяч на першій лінії: Зеленський анонсував масштабне підвищення виплат в армії вже у червні
- 12.06.2026, 15:24 • Корупція — Військового ЗСУ затримали на хабарі 20 тисяч доларів за переправлення нацгвардійця за кордон
- 12.06.2026, 15:21 • Війна — Російський «сенатор» заочно отримав 15 років за катування жителя Херсонщини
- 12.06.2026, 15:15 • Корупція — Сховав від декларації авто за 2,3 мільйона: на Кіровоградщині оголосили підозру начальнику РТЦК
- 12.06.2026, 15:09 • Силовики — На Черкащині затримали поліцейського за підозрою в побитті мобілізованого, — ДБР
- 12.06.2026, 15:03 • Війна — Апеляційний суд скасував рішення про визнання зниклого військового померлим
- 12.06.2026, 15:00 • Події — У Волинській області нетверезі працівники ТЦК спричинили ДТП
- 12.06.2026, 14:54 • Війна — Окупанти вдарили безпілотником по будинку в Херсоні: загинула жінка
- 12.06.2026, 14:48 • Події — Омбудсман Лубінець заявив про порушення прав людей у Тернопільському ТЦК
- 12.06.2026, 14:45 • Події — СБУ в Одесі затримала агента РФ, який реєстрував термінали Starlink для окупантів
- 12.06.2026, 14:42 • Війна — Кількість штурмів упала вдвічі: ЗСУ ударами по логістиці обвалили наступальний потенціал РФ на півдні
- 12.06.2026, 14:33 • Війна — Депутат держдуми РФ В'ячеслав Мархаєв заявив про наближення соціального вибуху в Росії
- 12.06.2026, 14:30 • Корупція — Іспанця переплутали з українкою: суд скасував конфіскацію великої партії елітного канабісу через помилку митників
- 12.06.2026, 14:30 • Події — На Троєщині з озера дістали тіло підлітка
- 12.06.2026, 14:27 • Корупція — Намагався за 100 тисяч відкупити ексголову банку «Альянс» від НАБУ: суд визнав винним експартнера юркомпанії «Міллер» Олексія Носова
- 12.06.2026, 14:18 • Війна — Фото знищеної колони РФ під Армянськом виявилося кадром з гри Arma 3
- 12.06.2026, 14:03 • Війна — «Бл*дь, клоуни»: у Керчі зняли на відео військовий бензовоз РФ, замаскований дерев'яними дошками
- 12.06.2026, 13:54 • Корупція — Суд зобов'язав поліцію розслідувати закупівлю електромобіля комунальним підприємством у Хмельницькому
- 12.06.2026, 13:51 • Війна — У НАТО побоюються, що Путін може інсценувати короткий військовий конфлікт в Естонії
- 12.06.2026, 13:45 • Чиновники — Мільйонні будинки та нові авто: як живуть колишні прем'єр-міністри України поза політикою
- 12.06.2026, 13:39 • Події — Шок на парковці: українка з дітьми вранці стала свідком пікантної сцени в сусідньому авто
- 12.06.2026, 13:36 • Судді — Відповідь за Вікторію Рощину: Україна запровадила санкції проти російського судді Вахрамєєва
- 12.06.2026, 13:30 • Війна — Росія атакувала термінал «Нової пошти» у Запоріжжі
- 12.06.2026, 13:27 • Події — Овочі в кредит: у Придністров'ї запустили незвичну розстрочку на продукти
- 12.06.2026, 13:21 • Війна — Українські оператори БпЛА уразили російський зенітно-ракетний комплекс «Тор»
- 12.06.2026, 13:21 • Події — У Києві судитимуть псевдоворожок, які ошукали потерпілих на 800 тисяч
- 12.06.2026, 13:15 • Війна — Палають три житлові будинки: Росія завдала ракетного удару по південно Одещини
- 12.06.2026, 13:12 • Бізнесмени — Russisches Blut an ukrainischen Händen: Dmytro Kovalenko und das 100-Millionen-Netzwerk der Sanktionsumgehung
- 12.06.2026, 13:06 • Корупція — У Харкові судять лісничого за звинуваченням у держзраді: СБУ каже про засідку на ТрО, сам він — про полон

2022–2026 © Розслідувач.інфо